

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

ПРИТВЕРДЖУЮ»

проректор з навчальної роботи

Д. Й. Михайлишин

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія публічного управління»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітня програма: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Інститут, факультет: Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія публічного управління» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» (освітня програма «Публічне управління та адміністрування»). 2021. 14 с.

Розробник:

Шикеринець Василь Васильович, доцент, к.н. з держ. упр., завідувач кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івент-менеджменту.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування

Протокол від “_27_” _____ серпня _____ 2021 р., № _1_.

Т.в.о. завідувача кафедри управління
та бізнес-адміністрування

П'ятничук І.Д.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Спеціальність <u>281 «Публічне управління та адміністрування»</u>	Нормативна	
Модулів – 1	Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 60 самостійної роботи студента – 30	Рівень вищої освіти: бакалавр	30 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		30 год.	80 год.
Індивідуальні завдання: 0 год.			
Вид контролю: <u>екзамен</u>			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для денної форми навчання – 2/1.
 для заочної форми навчання – 1/8.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Теорія публічного управління» є розкриття сутностей призначення державного управління як результату історичних подій на практиці та теорії державного управління; аналіз теоретичних засад практичного досвіду здійснення державного управління в нових суспільних умовах; дослідження особливостей державного управління в наші дні; характеристика новацій в державному управлінні взята із за кордону.

Завданнями дисципліни є:

вивчення історії, теоретичних основ, сфер реалізації, суб'єктів, ресурсної бази і сучасних технологій державного управління.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні поняття й терміни курсу;
- зміст функцій, принципи, критерії державного управління;
- ролі, які може виконувати державний службовець;
- сфери здійснення державного управління;
- теоретичні та практичні аспекти організації державного управління.

вміти:

- систему дисципліни в професійній лексиці;
- аналізувати й оцінювати історію визначати основні поняття курсу;
- використовувати термінологічну та теорію державного управління за визначеними критеріями;
- застосовувати на практиці її види і форми;
- наводити приклади діяльності державного управління.

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК.2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК.3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання

ПР4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Тема 1. Держава як суб'єкт управління суспільними процесами

1. Держава як соціальний інститут. Сутність і юридична природа державної влади.
2. Держава та державність. Поняття проблемної державності.
3. Формування та розвиток держави. Функції та завдання сучасної держави.
4. Держава в умовах демократичного переходу.

Тема 2. Державна влада та державне управління в Україні

1. Влада й управління як складні категорії.
2. Державна влада і державне управління.
3. Становлення та розвиток української державності.
4. Реалізація державної влади в умовах різних типів політичного режиму.

Тема 3. Конституційний розподіл влади та державне управління

1. Конституція і конституціоналізм.
2. Поняття розподілу гілок влади.
3. Розвиток доктрини розподілу гілок влади.
4. Розподіл гілок влади в системі українського конституціоналізму..

Тема 4. Форма державного правління

1. Президентська модель державної влади.
2. Парламентаризм і парламентська форма державного правління.
3. Президентсько-парламентська і парламентсько-президентська форми державного правління. «Правління кабінету».
4. Раціоналізований парламентаризм.
5. Розвиток форми державного правління в сучасній Україні.

Тема 5. Державне управління та виконавча влада

1. Державне управління в широкому і вузькому значеннях.
2. Основні ознаки державного управління та виконавчої влади.
3. Співвідношення державного управління та виконавчої влади.
4. Об'єкти управлінської діяльності виконавчої влади.
5. Державне управління в системі предмета виконавчої влади.
6. Формування науки державного управління в Україні.

Тема 6. Державноуправлінська діяльність

1. Поняття та загальні риси управлінської діяльності.
2. Форми управлінської діяльності.

3. Стадії управлінської діяльності.

Змістовий модуль 2. СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Тема 7. Системні характеристики державного управління

1. Характеристика системи державного управління.
2. Організаційна структура державного управління.
3. Підходи до реформування організаційних структур державного управління.
4. Державне управління й адміністративна реформа в Україні.

Тема 8. Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання

1. Принципи державного управління, їх систематизація. Загальні та спеціальні принципи. Демократизм і законність як принципи державного управління.
2. Механізми державного управління та державні механізми управління.
3. Правовий та організаційний механізми державного управління Проблема застосування соціокомунікативного механізму державного управління.

Тема 9. Функції державного управління

1. Поняття функцій державного управління. Класифікація функцій державного управління.
2. Сутність та особливості функцій організації, планування, прогнозування та контролю.

Тема 10. Форми державного устрою і методи управлінської діяльності.

1. Поняття форми державного устрою і методів управлінської діяльності. Залежність методів управлінської діяльності від форми державного устрою.
2. Прості (унітарні) та складні (федеративні) форми державного устрою, їх класифікація.
3. Принципи та форми державного устрою в Україні, їх еволюція.

Тема 11. Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці

1. Поняття політичної системи. Проблема її відкритості в Україні.
2. Європейський континентальний досвід державного управління.
3. Англо-американський досвід державного управління.
4. Японський і китайський досвід державного управління.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ												
Тема 1. Держава як суб'єкт управління суспільними процесами	12	4	4	-	-	4	12	2	2	-	-	8
Тема 2. Державна влада та державне управління в Україні	12	4	4	-	-	4	10		2	-	-	8
Тема 3. Конституційний розподіл влади та державне управління	12	4	4	-	-	4	8			-	-	8
Тема 4. Форма державного управління	12	4	4	-	-	4	8			-	-	8
Тема 5. Державне управління та виконавча влада	6	2	2	-	-	2	8			-	-	8
Тема 6. Державноуправлінська діяльність	6	2	2	-	-	2	8			-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	60	20	20	-	-	20	54	2	4	-	-	48
Змістовий модуль 2. СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ												
Тема 7. Системні характеристики державного управління	6	2	2	-	-	2	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання	6	2	2	-	-	2	8			-	-	8
Тема 9. Функції державного управління	6	2	2	-	-	2	8			-	-	8
Тема 10. Форми державного устрою і методи управлінської діяльності.	6	2	2	-	-	2	4			-	-	4

Тема 11. Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці	6	2	2	-	-	2	4			-	-	4
Разом за змістовим модулем 2	30	10	10	-	-	10	36	2	2	-	-	32
Усього годин	90	30	30	-	-	30	90	4	6	-	-	80

5. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Держава як суб'єкт управління суспільними процесами	4
2	Державна влада та державне управління в Україні	4
3	Конституційний розподіл влади та державне управління	4
4	Форма державного правління	4
5	Державне управління та виконавча влада	2
6	Державноуправлінська діяльність	2
7	Системні характеристики державного управління	2
8	Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання	2
9	Функції державного управління	2
10	Форми державного устрою і методи управлінської діяльності.	2
11	Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці	2
	Разом	30

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Держава як суб'єкт управління суспільними процесами	2
2	Державна влада та державне управління в Україні	2
3	Системні характеристики державного управління	2
	Разом	6

6. Теми семінарських занять (навчальним планом не передбачені)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Теми лабораторних занять (навчальним планом не передбачені)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота*Денна форма навчання*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Держава як суб'єкт управління суспільними процесами	4
2	Державна влада та державне управління в Україні	4
3	Конституційний розподіл влади та державне управління	4
4	Форма державного правління	4
5	Державне управління та виконавча влада	2
6	Державноуправлінська діяльність	2
7	Системні характеристики державного управління	2
8	Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання	2
9	Функції державного управління	2
10	Форми державного устрою і методи управлінської діяльності.	2
11	Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці	2
	Разом	30

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Держава як суб'єкт управління суспільними процесами	8
2	Державна влада та державне управління в Україні	8
3	Конституційний розподіл влади та державне управління	8
4	Форма державного правління	8

5	Державне управління та виконавча влада	8
6	Державноуправлінська діяльність	8
7	Системні характеристики державного управління	8
8	Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання	8
9	Функції державного управління	8
10	Форми державного устрою і методи управлінської діяльності.	4
11	Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці	4
	Разом	80

9. Індивідуальні завдання

Виконання даного виду завдань навчальним планом не передбачено.

10. Методи навчання

1. Група методів організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1.1. Підгрупа за джерелом передачі навчальної інформації:

- словесні методи – розповідь-пояснення, бесіда, лекція.
- наочні методи – ілюстрація, демонстрація.

1.2. Підгрупа за логікою передачі та сприймання навчальної інформації:

- індуктивні методи.
- дедуктивний метод активніше розвиває абстрактне мислення, сприяє засвоєнню навчального матеріалу на основі узагальнень.

1.3. Підгрупа за ступенем самостійного мислення студентів у процесі оволодіння знаннями, формуванням умінь і навичок:

- репродуктивні методи – відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків або робота за готовими зразками;
- творчі, проблемно-пошукові методи визначають порівняно вищий щабель процесу навчання, особливо там, де він організований на вищому, ніж у масовій школі, рівні.

1.4. Підгрупа за ступенем керівництва навчальною роботою:

- навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота в аудиторії;
- самостійна робота студентів поза контролем викладача – самостійна робота вдома.

2. Група методів стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

2.1. Підгрупа методів стимулювання інтересу до навчання:

- створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу;
- навчальні дискусії які посилюють інтерес до предмету;

- аналіз життєвих ситуацій як метод застосування теоретичних знань на практиці.

2.2. Підгрупа методів стимулювання обов'язку й відповідальності:

- роз'яснення мети навчального предмета – метод стимулювання, основним правилом якого є: «Це згодиться в житті», «Без цього не можна бути освіченою та культурною людиною»;

- вимоги до вивчення предмета (орфографічні, дисциплінарні, організаційно-педагогічні). Їх виконання привчає студентів до дисциплінованості, що є головним у використанні цих методів, хоча даний аспект вивчено в дидактиці недостатньо;

3. Група методів контролю, самоконтролю, взаємоконтролю, корекції та взаємокорекції:

- соціальні, пов'язані з готовністю брати на себе відповідальність, бути активним у прийнятті рішень у суспільному житті, у врегулюванні конфліктів ненасильницьким шляхом, у функціонуванні й розвитку демократичних інститутів суспільства;

- комунікативні – передбачають опанування важливого в роботі та суспільному житті усного й писемного спілкування, оволодіння кількома мовами;

- інформаційні, зумовлені зростанням ролі інформації в сучасному суспільстві та передбачають оволодіння інформаційними технологіями, уміннями здобувати, критично осмислювати та використовувати різноманітну інформацію;

- саморозвитку та самоосвіти, пов'язані з потребою та готовністю постійно навчатися як у професійному відношенні, так і в особистому та суспільному житті;

- компетенції, що реалізуються у прагненні та здатності до раціональної продуктивної, творчої діяльності.

4. Група бінарних, інтегрованих (універсальних) методів навчання:

- бінарні – подвійні, коли метод і форма зливаються в єдине ціле або два методи поєднуються в один;

- інтегровані (універсальні) – це поєднання трьох-п'яти методів у єдине ціле під час організації навчання.

11. Методи контролю

Система перевірки та оцінювання знань студентів з курсу протягом навчання за семестр включає поточний, модульний та семестровий контроль знань, а саме:

- 1) усне опитування на практичних заняттях, виконання самостійних практичних робіт;
- 2) письмові контрольні роботи;
- 3) письмові екзаменаційні і тестові завдання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних занять і має на меті перевірити рівень знань студентів з теоретичних та практичних питань курсу.

При проведенні **контрольних робіт** студент повинен вміти повністю розкрити теоретичні питання, розв'язати практичні завдання, зробити відповідні висновки до них, дати правильну відповідь на тестові завдання.

При проведенні поточного тестування визначається рівень знань студентів з теоретичних та практичних питань курсу.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Види навчальної роботи											Підсумковий тестовий контроль (екзамен)		Сума			
Поточний контроль														Практичні завдання		Тестовий контроль
ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	ПР6	ПР7	ПР8	ПР9	ПР10	ПР11	ПР1	ПР2	ТК-1	ТК-2	Сума	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	15		
Max=75											Max=5		Max=5			15

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C	задовільно	
60 – 69	D		
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна

1. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления : учеб. М. : Омега-Л, 2010. 525 с.
2. Бакуменко В. Д. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 174 с.
3. Глазунова Н. И. Система государственного управления : учеб. для вузов. М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. 551 с.
4. Державне управління та державна служба : [Словник-довідник] / Уклад. О. Ю. Оболенський. К. : КНЕУ, 2005. 480 с.
5. Древаль Ю. Поняття в науці державного управління. Вісн. НАДУ. 2009. № 2. С. 12–19.
6. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України ; наук.-ред. колегія : Ю.В. Ковбасюк (голова), В. М. Князев (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. К. : НАДУ, 2011. 692 с.
7. Історія державності України: експериментальний підручник / [О.М. Бандурка, В.А. Греченко, Ю.Д. Древаль та ін.] ; за заг. ред. О. М. Бандурки, О. Н. Ярмиша. Х. : ТОВ «Одіссей», 2004. 608 с.
8. Крюков О. І. Філософія і психологія публічної влади: монографія / за заг. ред. В. Б. Дзюндзюка. Х. : Вид-во Хар РІ НАДУ «Магістр», 2015. С. 259–321.
9. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління. К. : Центр сприяння інституц. розвит. держ.служби, 2005. 254 с.
10. Мельтюхова Н. М. Державне управління як єдність діяльності та відносин: монографія. Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. 204 с.
11. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури : пер. с англ. М. : Дело ЛТД, 1994. 702 с.
12. Методологія державного управління : словник-довідник / Уклад. В. Д. Бакуменко (кер. автор. кол), Д. О. Безносенко, С. В. Бутівченко та ін. ; заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во НАДУ, 2004. 196 с.
13. Нариси історії державної служби в Україні / О. Г. Аркуша, Є. І. Бородін, С. В. Віднянський та ін. ; редкол.: С. В. Кульчицький (кер. авт. кол.) та ін.] ; Голов. упр. держ. служби України, Ін-т історії НАН України. К. : Ніка-Центр, 2009. 536 с.
14. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, В. І. Тимцуник, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 148 с.
15. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. К. : КНУКіМ, 2016. 167 с.

Допоміжна

16. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>. (дата звернення 21.05.2021)
17. Офіційний веб-сайт Національної ради реформ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://reforms.in.ua/>.(дата звернення 21.05.2021)
18. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб./ [В.Б. Дзюндзюк, О. Б. Коротич, Н. М. Мельтюхова та ін.] ; за заг. ред. В. В. Корженка. Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2012. 256 с.
19. Розвиток теорії та методології державного управління : наукове видання / В.Д. Бакуменко // Збірка вибраних наукових праць у 2 ч. – Ч. 1. К. : АМУ, 2015. 320 с.
20. Усаченко Л. М. Історія державного управління в Україні : навч. посіб. / Л. М. Усаченко, В. І. Тимцуник. К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 292 с.
21. Pomaza-Ponomarenko A.L. Guidelines of the improvement of the state policy of territorial development / A.L. Pomaza-Ponomarenko // Вісник Національного університету цивільного захисту України (Серія: Державне управління), 2015. № 2 (3). С. 215–219.